

OBSAH

Předmluva	7
1. Krajina jako předmět krajinného plánování	8
1.1 Význam pojmu krajina	8
1.2 Definice krajiny v různých pojetích	8
1.3 Alternativní pojmy	15
1.4 Kategorie krajiny	17
2. Hodnocení krajiny	22
2.1 Proces hodnocení krajiny	22
2.1.1 Účel hodnocení krajiny	26
2.1.2 Objektivita hodnocení	27
2.1.3 Krajinné jednotky	28
2.1.4 Význam měřítka v procesu hodnocení krajiny	31
2.2 Hodnocení přírodních charakteristik krajiny	34
2.2.1 Klima	34
2.2.2 Reliéf (georeliéf)	35
2.2.3 Geologické charakteristiky	39
2.2.4 Půda	41
2.2.4.1 Půdně klasifikační jednotky	42
2.2.5 Voda	54
2.2.5.1 Podpovrchová voda	57
2.2.5.2 Povrchová voda	59
2.2.5.3 Hydrologická bilance	63
2.2.5.4 Povodí	64
2.2.5.5 Ovlivnění oběhu vody člověkem	66
2.2.6 Vegetace	67
2.2.6.1 Potenciální (přirozená) vegetace	68
2.2.6.2 Aktuální vegetace	71
2.2.6.3 Fyziotypy vegetace	74
2.2.7 Fauna	75
2.2.7.1 Druhy a populace	75
2.2.7.2 Vlastnosti zoocenóz	78
2.2.8 Biogeografická diferenciace	82
2.2.8.1 Geobiocenologické pojetí	82
2.2.8.2 Lesnická typizace	88
2.2.9 Ekologická sukcese	90
2.2.10 Hodnocení stupně přirozenosti krajiny	91
2.2.11 Biologická diverzita	93
2.2.12 Ekologická stabilita	94
2.2.13 Bioindikace a biodiagnostika	100
2.3 Hodnocení kulturních charakteristik krajiny	102

2.3.1	Vývoj krajiny	102
2.3.1.1	Paměť krajiny	110
2.3.2	Využívání krajiny (land use)	111
2.3.2.1	Rámcové klasifikační stupnice land use	114
2.3.2.2	Klasifikace vhodnosti krajiny pro její využívání (management)	115
2.3.2.3	Faktory ovlivňující způsoby využívání krajiny	117
2.3.2.4	Landcover	118
2.3.3	Rozptýlená zeleň v krajině	120
2.3.4	Drobné artefakty v krajině	124
2.3.5	Estetický aspekt krajinného plánování	126
2.3.6	Kompozice	129
2.3.7	Krajinný ráz	133
2.3.7.1	Základní teoretická východiska ochrany krajinného rázu	135
2.3.7.2	Genius loci	138
2.3.7.3	Úloha společenské důležitosti záměru v rozhodovacím procesu	141
2.3.7.4	Postup hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz	141
2.3.7.5	Faktory pohody	143
2.3.7.6	Krajinné dominanty	144
2.3.7.7	Harmonické vztahy a harmonické měřítka (prostorové vztahy)	147
2.3.8	Struktura krajiny	149
2.3.8.1	Skladebné části struktury krajiny	149
2.3.8.2	Typy struktury krajiny	151
2.3.8.3	Kontrast	153
2.3.8.4	Heterogenita krajiny	154
2.3.8.5	Fragmentace krajiny	156
2.3.8.6	Změny struktury krajiny	158
2.3.8.7	Ekotony	159
2.3.9	Eroze půdy	169
2.3.9.1	Vodní eroze	169
2.3.9.2	Návrh opatření proti vodní erozi	176
2.3.9.3	Větrná eroze	177
2.3.9.4	Návrh opatření proti větrné erozi	179
2.3.9.5	Mechanická eroze	180
2.3.10	Vlastnické vztahy v krajinném plánování	180
2.3.10.1	Kdo je vhodným vlastníkem veřejně prospěšných prvků v krajině?	182
2.3.10.2	Zjištěování vlastnických vztahů	183
2.3.10.3	Katastr nemovitostí	186
3.	Ochrana krajiny	188
3.1	Ochrana přírody a krajiny	188

3.1.1 Druhová ochrana	188
3.1.2 Územní ochrana	190
3.2 Ochrana památek	193
4. Hlavní podklady pro krajinné plánování	195
4.1 Historické podklady v krajinném plánování	195
4.1.1 Historie kartografie	196
4.1.2 Nejpoužívanější historické mapy v krajinném plánování	198
4.1.3 Historie evidence pozemků – písemné podklady na území dnešní ČR	200
4.1.4 Historické fotografie	203
4.1.5 Historické skici a obrazy	204
4.2 Současné podklady v krajinném plánování	205
4.3 Pomístní jména	207
5. Formy krajinného plánování	209
5.1 Územní plánování	211
5.1.1 Nástroje územního plánování	213
5.1.2 Postavení vlastníků pozemků a staveb v procesu územního plánování	214
5.1.2.1 Vyvlastnění	215
5.2 Pozemkové úpravy	215
5.2.1 Cíle a formy pozemkových úprav	216
5.2.2 Pozemkové úpravy vyvolané velkými investičními záměry ...	219
5.2.3 Plán společných zařízení	219
5.2.4 Krajinotvorná funkce pozemkových úprav	220
5.2.4.1 Polní cesty	221
5.2.4.2 Pozemkové úpravy a ÚSES	222
5.2.4.3 Uplatnění institutu krajinného rázu v pozemkových úpravách	223
5.3 Hospodářská úprava lesů a lesní hospodářský plán	227
5.3.1 Jednotky prostorového rozdělení lesa	228
5.3.2 Další vybrané relevantní údaje obsažené v LHP	229
5.3.3 Přehled hospodářských způsobů a obnovních sečí	231
5.3.4 Obnova ekologické stability lesů v LHP	232
5.3.5 Estetická funkce lesa a její uplatnění	233
5.4 Územní systém ekologické stability	236
5.4.1 Teoretická východiska ÚSES	236
5.4.2 Skladební prvky ÚSES	238
5.4.3 Principy vymezování ÚSES	241
5.4.4 Kostra ekologické stability krajiny	242
5.5 Plán péče o zvláště chráněná území	244
5.6 Rekultivace	245
5.6.1 Sanace a rekultivace území po povrchové těžbě nerostů	245

5.6.2 Krajinářské zásady rekultivací	248
5.6.3 Význam sledování historického vývoje krajinné struktury pro rekultivace	250
5.6.4 Ekologické zásady rekultivací	252
5.6.5 Tvorba půd	253
5.7 Revitalizace vodních toků	255
5.7.1 Návrh trasy toku	259
5.7.2 Kapacita koryta	260
5.7.3 Opevnění koryta toku	262
5.7.4 Břehové a doprovodné porosty	263
5.7.5 Niva vodního toku	264
5.7.6 Povodí toku	266
5.7.7 Objekty na toku versus migrace živočichů	267
5.7.8 Vodní nádrže, prameniště a mokřady	267
5.8 Program obnovy venkova	271
5.9 Zakládání a obnova biotopů na zemědělské půdě	272
5.9.1 Strategie a metody	274
5.9.2 Zakládání biotopů na půdách s vysokým produkčním potenciálem	276
5.9.3 Orná půda jako biotop?	276
5.9.4 Zakládání a obnova biotopů na odvodněných pozemcích	278
5.9.4.1 Odvodněný pozemek jako základ mokřadu?	282
5.10 Krajinářské úpravy, úpravy parků a zahrad	284
5.11 Hospodářský plán zemědělského podniku	285
Literatura	286
Rejstřík	314